

Johannes 17

Niet voor hen alleen bid Ik, maar ook voor hen die door hun woord in mij geloven, opdat zij allen één mogen zijn zoals Gij, Vader, in mij en ik in U: dat ook zij in ons mogen zijn opdat de wereld moge geloven, dat Gij mij gezonden hebt. Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij mij geschonken hebt, opdat zij één zijn zoals wij één zijn: ik in hen en Gij in mij, opdat zij volmaakt één zijn en de wereld zal erkennen, dat Gij mij hebt gezonden en hen hebt liefgehad, zoals Gij mij hebt liefgehad. Vader, Ik wil dat zij die Gij mij gegeven hebt met mij mogen zijn waar ik ben, opdat zij mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij mij gegeven hebt, daar Gij mij hebt lief gehad vóór de grondvesting van de wereld. Rechtaardige Vader, al heeft de wereld U niet erkend, Ik heb U erkend, en dezen hier hebben erkend dat Gij mij gezonden hebt. Uw naam heb ik hun geopenbaard en ik zal dit blijven doen, opdat de liefde waarmee Gij mij hebt liefgehad, in hen moge zijn en ik in hen.”

Inleiding

Christus gaat weg bij de Vader, niet ondanks maar vanwege en omwille van zijn eenheid en verbondenheid met de Vader. Daar gaat het Johannes om in dit evangelie.

En zo gaat het ook onder ons mensen.

Ik geef er in de overweging drie voorbeelden van.

Overweging

Ik lees het gedicht op de voorkant van het parochieblad van deze maand:

We rijden weg in zeven volle bussen.
Vakantie! Maar mijn mama kijkt niet blij.
Mijn wang is nat van al die afscheidskussen
want papa is er deze keer niet bij.
We zijn vertrokken met twee plastic tassen.
Naar Polen! Mama weet niet voor hoelang.
Ze zegt dat papa op de poes blijft passen
want die is voor het onweer heel erg bang.
Het dondert en het bliksemt hier al dagen,
heel anders dan het altijd heeft gedaan.
'Zal het weer over zijn', ga ik straks vragen,
'als we terug naar Oekraïne gaan?'
Nu spoelen vele regendruppels buiten
mijn papa's handafdrukken van de ruiten.

De meesten van ons kennen de beelden van moeders en kinderen die ergens op een station in Oekraïne afscheid nemen van hun mannen en vaders. Het kind in het gedicht begrijpt het nog niet. Het zou willen dat papa meegaat – op vakantie. Alles zoals altijd, vertrouwd, geborgen, het hele gezin samen. Papa hoort erbij.

Dat vindt papa ook. Dat staat óók in het gedicht, in de laatste twee regels. Hij zou ook mee willen. Hij vindt ook dat hij erbij hoort. Maar het kan niet. Hij moet weg. Omdat het oorlog is. Omdat hij opgeroepen is, of zich vrijwillig heeft gemeld. Maar vooral: omdat hij voelt: juist door zijn gevoel van verbondenheid, met alles wat hem dierbaar is, moet hij afscheid nemen. Méégaan 'op vakantie' zou verraad aan de verbondenheid zijn, niet afscheid nemen. Zó, ver weg, aan het front, blijft hij verbonden met zijn dierbaren.

Het doet pijn, het verscheurt het hart van de vader, van het kind. En ja, de pijn komt voort uit verbondenheid. Maar het is óók de verbondenheid, waardoor de vader weg moet, afscheid moet nemen.

In en na en door het afscheid blijft papa verbonden met zijn lieve gezin.

Mensen zeggen wel eens: 'Na mij de zondvloed'. 'Het zal mijn tijd wel duren'. 'Ik zit mijn tijd wel uit'. Wie zo denkt, kapt de lijnen met de wereld van mensen. Hij doodt in zichzelf het gevoel van verbondenheid met andere mensen, nu en in de toekomst. Het gevoel dat wat een ander overkomt ook ons diep in het hart treft en daar niet onberoerd laat. Het gevoel, je verantwoordelijk te weten. Als één kind ergens honger heeft, kan ik niet gelukkig zijn. Je zorgen maken en piekeren over de toekomst, ook als jij er dan al lang niet meer bent: je wordt er meer mens van. Meer dan wie 'Na mij de zondvloed' zegt. De Oekraïense mannen weten het: als je niks hebt om voor te sterven, dan heb je ook niks om voor te leven. Wie 'na mij de zondvloed' zegt, over hem is de zondvloed al gekomen.

Ook het omgekeerde is waar. Zware criminelen proberen vaak hun geld wit te wassen. Ze doen een hoop moeite om niet op te vallen en hun kinderen naar school te sturen zodat ze een gewoon leven kunnen leiden, een leven zoals wij. Weg uit de criminaliteit die je afsnijdt van de gemeenschap. Zulke criminelen voelen die verbondenheid met de gemeenschap, en proberen daar deel aan te krijgen. In elk geval voor hun kinderen. Meedoen, erbij horen. Verbondenheid.

De Vader zond de Zoon naar een wereld vol duisternis, en Christus kwam. Omdat Hij niet anders kon. Omdat Hij zich verbonden weet. Net zoals de Oekraïense vader die afscheid neemt. Net zoals de crimineel die zich ondanks zijn criminele activiteiten verbonden voelt. Net zoals wie het leed van de wereld niet ontvlucht maar op zich neemt, desnoods om eraan onder door te gaan.